

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

P9_TA(2022)0049

Ostatnie wydarzenia dotyczące praw człowieka na Filipinach**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie ostatnich wydarzeń dotyczących praw człowieka na Filipinach (2022/2540(RSP))**

(2022/C 342/20)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Filipin, w szczególności rezolucje z dnia 15 września 2016 r. ⁽¹⁾, 16 marca 2017 r. ⁽²⁾, 19 kwietnia 2018 r. ⁽³⁾ i 17 września 2020 r. ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
  - uwzględniając wspólny program ONZ na rzecz praw człowieka na Filipinach podpisany przez rząd Filipin i ONZ dnia 22 lipca 2021 r.,
  - uwzględniając wspólny komunikat prasowy UE-Filipiny z dnia 5 lutego 2021 r. po pierwszym posiedzeniu podkomitetu ds. dobrych rządów, praworządności i praw człowieka,
  - uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK),
  - uwzględniając ustawę Republiki Filipin nr 11479 z dnia 3 lipca 2020 r., zwaną również ustawą antyterrorystyczną,
  - uwzględniając oświadczenie wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka Michelle Bachelet w sprawie Filipin, ogłoszone dnia 7 października 2021 r. na 48. sesji Rady Praw Człowieka,
  - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Filipiny i UE łączą długoletnie stosunki dyplomatyczne, gospodarcze, kulturalne i polityczne; mając na uwadze, że poprzez ratyfikację umowy o partnerstwie i współpracy Unia Europejska i Filipiny potwierdziły wspólne zaangażowanie na rzecz przestrzegania zasad dobrych rządów, demokracji, praworządności i praw człowieka, a także na rzecz promowania rozwoju gospodarczego i społecznego oraz na rzecz pokoju i bezpieczeństwa w regionie;
- B. mając na uwadze, że od wyboru prezydenta Rodrigo Duterte w maju 2016 r. i rozpoczęcia „wojny z narkotykami” na Filipinach odnotowuje się zatrważająco dużą liczbę egzekucji pozasądowych i przypadków naruszenia praw człowieka;
- C. mając na uwadze, że w czerwcu 2020 r. wysoka komisarz ONZ ds. praw człowieka poinformowała, że zabójstwa związane z rządową kampanią antynarkotykową były powszechne i systematyczne; mając na uwadze, że według organizacji społeczeństwa obywatelskiego w czasie nalotów antynarkotykowych zginęło od 12 000 do 30 000 osób, natomiast według władz ofiar śmiertelnych działań policji podczas tych nalotów było 6 200; mając na uwadze, że prezydent Duterte wyraźnie zachęcił policję do egzekucji pozasądowych i obiecał jej nietykalność, a funkcjonariuszy zamieszanych w takie sprawy awansowano; mając na uwadze, że prezydent Duterte zobowiązał się do kontynuowania kampanii antynarkotykowej do końca swojej obecnej kadencji, tj. do czerwca 2022 r.;

⁽¹⁾ Dz.U. C 204 z 13.6.2018, s. 123.⁽²⁾ Dz.U. C 263 z 25.7.2018, s. 113.⁽³⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 104.⁽⁴⁾ Dz.U. C 385 z 22.9.2021, s. 133.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- D. mając na uwadze, że od czerwca 2016 r. zginęło co najmniej 146 obrońców praw człowieka i co najmniej 22 dziennikarzy, a do tej pory w żadnym z tych przypadków nie wydano wyroków skazujących;
- E. mając na uwadze, że systematycznie dochodzi do ataków na prawo do wolności zrzeszania się; mając na uwadze, że od czerwca 2019 r. do sierpnia 2021 r. aresztowano i zatrzymano 16 członków związków zawodowych, a 12 zmuszono do wystąpienia ze związku; mając na uwadze, że podczas rządów prezydenta Duterte wykonano 50 egzekucji pozasądowych na członkach związków zawodowych; mając na uwadze, że wytworzona atmosfera strachu poważnie utrudnia pracownikom korzystanie z praw chronionych konwencją Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 87; mając na uwadze, że rząd wykorzystuje pandemię do uzasadnienia bezczynności i przełożył trójstronną misję wysokiego szczebla MOP do tego kraju;
- F. mając na uwadze, że powiązywanie przez władze organizacji i konkretnych osób z grupami komunistycznymi, znane jako określanie mianem „czerwonych”, nadal prowadzi do zabójstw, gróźb, bezpodstawnych aresztowań, nękania obrońców praw człowieka, oponentów, działaczy związkowych, obrońców środowiska i dziennikarzy, którzy chcą ujawnić przypadki podejrzewanych egzekucji pozasądowych i innych naruszeń praw człowieka; mając na uwadze, że przyjęta w 2020 r. ustawa antyterrorystyczna zinstytucjonalizowała tę praktykę;
- G. mając na uwadze, że 9 grudnia 2021 r. Sąd Najwyższy potwierdził, że ustawa antyterrorystyczna przyjęta przez administrację prezydenta Duterte jest w dużej mierze zgodna z prawem; ustawa ta uprawnia siły bezpieczeństwa do aresztowania podejrzanych i zatrzymania ich na okres do 24 dni bez nakazu i bez postawienia zarzutów;
- H. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 jeszcze bardziej przyspieszyła pogarszanie się sytuacji w zakresie praw człowieka na Filipinach, w szczególności w odniesieniu do wolności wypowiedzi, integralności mediów i przewidywalności egzekwowania prawa, a także wywarła negatywny wpływ na zdolność mediów i społeczeństwa obywatelskiego do dokumentowania takich wykroczeń; mając na uwadze, że najsłabsze społeczności na obszarach miejskich znacznie ucierpiały na skutek użycia przez policję i wojsko przemocy do egzekwowania kwarantanny;
- I. mając na uwadze, że w swoim najnowszym sprawozdaniu na temat Filipin z 7 października 2021 r. wysoka komisarz ONZ ds. praw człowieka Michelle Bachelet podkreśliła, że w całym kraju ciągle dochodzi do poważnych naruszeń praw człowieka oraz że lekceważy się podstawowe normy praw człowieka;
- J. mając na uwadze, że w październiku 2020 r. Rada Praw Człowieka ONZ podkreśliła, jak ważne jest, by rząd Filipin zapewnił rozliczenie za naruszenia praw człowieka, przeprowadził niezależne, pełne i przejrzyste dochodzenia w tej sprawie oraz wniósł oskarżenia przeciwko wszystkim sprawcom poważnych przestępstw;
- K. mając na uwadze, że 15 września 2021 r. Izba Przygotowawcza MTK ogłosiła, że upoważniła Biuro Prokuratora do wszczęcia dochodzenia w sprawie zbrodni przeciwko ludzkości, w tym morderstw popełnionych w związku z „wojną z narkotykami” za rządów prezydenta Duterte, a także w sprawie zarzutów dotyczących morderstw popełnionych w Davao w latach 2011–2016 przez tzw. szwadrony śmierci Davao;
- L. mając na uwadze, że w marcu 2018 r. z inicjatywy prezydenta Duterte Filipiny wystąpiły z MTK po tym, jak rozpoczął on wstępne rozpatrywanie skargi wniesionej przeciwko prezydentowi Duterte w związku z wysoką liczbą zabójstw w ramach kampanii antynarkotykowej;
- M. mając na uwadze, że w związku ze zbliżającymi się wyborami zaplanowanymi na maj 2022 r. pojawiają się doniesienia o coraz częstszych kampaniach oszczerstw, nienawiści i dezinformacji oraz o coraz liczniejszej „armii trolli” w filipińskiej cyberprzestrzeni; mając na uwadze, że media społecznościowe są głównym źródłem informacji na Filipinach; mając na uwadze, że ataki w tych mediach są wymierzone głównie w kobiety i mniejszości; mając na uwadze, że w ostatnim czasie usunięto ponad 300 kont w mediach społecznościowych za naruszanie przepisów o spamowaniu i manipulacji; mając na uwadze, że w ramach walki z nadużyciami w internecie parlament Filipin uchwalił ustawę zobowiązującą użytkowników mediów społecznościowych do rejestrowania tożsamości prawnej przy tworzeniu nowych kont; mając na uwadze uzasadnione obawy o to, że rząd może nadużywać tych przepisów do ataków na dziennikarzy i społeczeństwo obywatelskie; mając na uwadze, że władze Filipin nie zwróciły się do UE o przeprowadzenie misji obserwacji wyborów;

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- N. mając na uwadze, że 2 marca 2021 r. filipińska Izba Reprezentantów przyjęła w trzecim czytaniu ustawę nr 7814, według filipińskiego rzecznika praw obywatelskich „przewidującą domniemanie winy osób, którym zarzuca się handel narkotykami, jego finansowanie, obronę i ukrywanie lub inne związki z nielegalną działalnością narkotykową”, a także „stanowiącą próbę przywrócenia kary śmierci”;
- O. mając na uwadze, że Senat nie zajął się jeszcze ustawą o ochronie obrońców praw człowieka, przyjętą przez Izbę Reprezentantów;
- P. mając na uwadze, że z opracowanej w 2021 r. przez delegaturę UE na Filipinach analizy sytuacji kobiet i mężczyzn wynika, że normy patriarchalne w polityce, kulturze i społeczeństwie są również kodyfikowane i utrwalane w prawie i działaniach władz, co umożliwiają stale zdominowane przez mężczyzn organy ustawodawcze i kształtujące politykę; mając na uwadze, że obowiązujące przepisy, takie jak znowelizowany kodeks karny i kodeks rodzinny, nadal zawierają przepisy dyskryminujące kobiety;
- Q. mając na uwadze, że laureatka Pokojowej Nagrody Nobla Maria Ressa, dziennikarka i współzałożycielka informacyjnej strony internetowej Rappler, została aresztowana w 2019 r. za zniesławienie cybernetyczne i skazana 15 czerwca 2020 r.; mając na uwadze, że w 2021 r. dziennikarze Orlando Dinoy i Reynante Cortes zostali zamordowani przez niezidentyfikowanych uzbrojonych napastników;
- R. mając na uwadze, że senator Leila De Lima od pięciu lat przebywa w więzieniu mimo braku procesu i sfabrykowania zarzutów; mając na uwadze, że zatrzymanie senator Leili De Limy to przykład dyskryminacji, ponieważ jego powodem były opinie polityczne i fakt, że stała ona w obronie praw człowieka i jest kobietą, a w trakcie tymczasowego aresztowania jest pozbawiona praw wyborczych i możliwości zdalnego śledzenia posiedzeń Senatu; mając na uwadze, że senator De Lima, która ogłosiła zamiar ponownego startu w wyborach do Senatu, nie będzie miała takich samych praw i możliwości prowadzenia kampanii wyborczej jak inni kandydaci;
- S. mając na uwadze, że Filipiny są krajem korzystającym z ogólnego systemu preferencji taryfowych plus (GSP+); mając na uwadze, że oznacza to, iż Filipiny muszą skutecznie wdrożyć 27 międzynarodowych konwencji dotyczących praw człowieka, praw pracowniczych, ochrony środowiska i dobrych rządów; mając na uwadze, że w 2020 r. 26 % całkowitego eksportu z Filipin do UE (prawie 1,6 mld EUR) było w tym systemie objęte preferencyjnymi warunkami;
1. zdecydowanie potępia tysiące egzekucji pozasądowych i innych poważnych naruszeń praw człowieka związanych z „wojną z narkotykami”; wzywa UE do zdecydowanej reakcji;
  2. ponownie wzywa rząd Filipin, aby niezwłocznie położył kres wszelkim aktom przemocy i naruszeniom praw człowieka wymierzonym w osoby podejrzane o przestępstwa narkotykowe, w tym bezprawnym zabójstwom, arbitralnym aresztowaniom, torturom i innym nadużyciom, oraz aby rozwiązał prywatne i wspierane przez państwo grupy paramilitarne zaangażowane w „wojnę z narkotykami”;
  3. potępia fakt, że osoby starające się ujawnić przypadki egzekucji pozasądowych i innych naruszeń praw człowieka padają ofiarą gróźb, nękania, zastraszania i przemocy; potępia stosowaną przez urzędników rządowych praktykę polegającą na tym, że działacze, dziennikarze i krytycy są określane mianem „czerwonych”, co może narażać ich na niebezpieczeństwo; w związku z tym wzywa do likwidacji krajowej grupy zadaniowej ds. zakończenia lokalnego komunistycznego konfliktu zbrojnego (NTF-ELCAC), która wcieliła tę praktykę w życie;
  4. apeluje do władz, aby położyły kres określaniu mianem „czerwonych” zarówno organizacji, jak i osób, w tym obrońców praw człowieka i środowiska, dziennikarzy, działaczy związków zawodowych i kościoła oraz pracowników organizacji humanitarnych; zwraca się do rządu o uwolnienie wszystkich obrońców praw człowieka, dysydentów politycznych i dziennikarzy, którzy zostali niesprawiedliwie zatrzymani, oraz o niezwłoczne wycofanie wszystkich umotywowanych politycznie zarzutów wobec nich;
  5. wzywa władze do poszanowania prawa do wolności wypowiedzi oraz do dopilnowania, aby dziennikarze mogli wykonywać swoją pracę bez strachu; wzywa do położenia kresu prześladowaniu Marii Ressay, Frenchie Mae Cumpio i wszystkich innych niezależnych dziennikarzy;
  6. ponownie wzywa władze Filipin, aby zaprzestały prześladować politycznie senator Leilę De Limę, nakazały jej natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie oraz przeprowadziły uczciwe procesy osób uznanych za odpowiedzialne za jej arbitralne zatrzymanie i inne naruszenia przysługujących jej praw człowieka, takie jak ataki motywowane płcią i naruszenie prawa do rzetelnego procesu sądowego; wzywa UE, by wciąż bacznie śledziła sprawę przeciwko senator De Limie;

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

7. zdecydowanie potępia poniżające, seksistowskie i mizoginistyczne uwagi prezydenta Duterte o kobietach i osobach, które identyfikują się ze społecznością LGBTIQ+, oraz wzywa go do powstrzymania się od podżegania do przemocy wobec tych osób;

8. wzywa władze Filipin do natychmiastowego przeprowadzenia bezstronnych, przejrzystych, niezależnych i merytorycznych dochodzeń w sprawie wszystkich egzekucji pozasądowych, w tym Jory'ego Porquii, Randalla „Randy'ego” Echanisa i Zary Alvarez, oraz wymuszonego zaginięcia i śmierci Eleny Tijamo, a także w sprawie domniemych naruszeń praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, aby postawić sprawców przed obliczem wymiaru sprawiedliwości; apeluje do władz Filipin, aby dopilnowały, by wszyscy wyżsi rangą funkcjonariusze policji i politycy byli ścigani i stawiani przed sądem, jeżeli powstanie uzasadnione podejrzenie, że ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność lub są odpowiedzialni jako zwierzchnicy za przestępstwa w rozumieniu prawa międzynarodowego i inne poważne naruszenia praw człowieka;

9. żąda, by władze filipińskie niezwłocznie zasięgnęły opinii związków zawodowych w sprawie harmonogramu wykonania wniosków ze sprawozdania MOP z wirtualnej wymiany informacji na temat Filipin oraz by zgodziły się na przyjazd trójstronnej misji wysokiego szczebla MOP na Filipiny, która zbada wdrażanie wniosków MOP z 2019 r., przed konferencją ILO w 2022 r.;

10. podkreśla, że osoby odpowiedzialne za łamanie prawa krajowego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka muszą odpowiedzieć za popełnione czyny w rzetelnych procesach przed sądami cywilnymi, niezależnie od rangi tych osób czy zajmowanego stanowiska;

11. ponownie sprzeciwia się karze śmierci i przypomina, że podstawą przepisów karnych zawsze musi być domniemanie niewinności;

12. wzywa Filipiny do zmiany lub uchylecia przepisów, które nadal dyskryminują kobiety, oraz do wspierania i ochrony praw kobiet;

13. podkreśla, że Pierwsza Izba Przygotowawcza MTK przychyliła się do wniosku prokuratora o wszczęcie dochodzenia w sprawie podlegających jurysdykcji MTK przestępstw, które miały zostać popełnione na terytorium Filipin od 1 listopada 2011 r. do 16 marca 2019 r., w czasie „wojny z narkotykami”;

14. głęboko ubolewa z powodu decyzji rządu Filipin o wypowiedzeniu statutu rzymskiego; wzywa rząd do zmiany tej decyzji; zachęca MTK, by dalej badał zarzuty dotyczące zbrodni przeciwko ludzkości w związku z zabójstwami popełnionymi w czasie „wojny z narkotykami”; wzywa rząd Filipin, by w pełni współpracował z Biurem Prokuratora MTK w dochodzeniu w sprawie sytuacji na Filipinach oraz by pilnie udoskonalił i dofinansował krajowe mechanizmy zapewniania bezpieczeństwa świadków i mediatorów;

15. wzywa rząd do zmiany ustawy antyterrorystycznej oraz jej przepisów wykonawczych i regulacji w celu dostosowania ich do międzynarodowych standardów zwalczania terroryzmu;

16. jest zdania, że bez publicznego i przejrzystego ujawnienia wszystkich ustaleń oraz bez aktywnego udziału niezależnych organizacji obrońców praw człowieka i organizacji społeczeństwa obywatelskiego zdolność wspólnego programu ONZ na rzecz promowania i ochrony praw człowieka na Filipinach do monitorowania stanu praw człowieka w tym kraju jest zagrożona i może nie przynieść niezbędnych środków zaradczych;

17. wzywa Filipiny do pełnego wdrożenia ustawy o prawach ludów tubylczych oraz do wypełnienia wynikających z prawa międzynarodowego obowiązków ochrony praw człowieka ludów tubylczych, w tym podczas konfliktu zbrojnego; jest wstrząśnięty praktykami grup paramilitarnych w tym kraju, które dopuszczają się handlu dziećmi, wcielają je do swoich oddziałów i wykorzystują w konfliktach, oraz wzywa wszystkie strony do zaprzestania takich praktyk;

18. obawia się, że w nadchodzącym okresie wyborczym i w czasie poprzedzającej go kampanii prawa polityczne w internecie i poza nim będą dalej łamane i ograniczane; wzywa wszystkich kandydatów, by powstrzymali się od prowadzenia kampanii dezinformacyjnych i wykorzystywania armii trolli oraz by zobowiązali się prowadzić uczciwą, opartą na faktach kampanię, co pozwoliłoby zapobiec dalszym podziałom w społeczeństwie i polityce filipińskiej; wzywa władze Filipin do ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami z branży mediów społecznościowych, by zapobiegać manipulacjom, spamowaniu i wszelkim innym próbom wpływania na debatę publiczną;

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

19. wzywa władze Filipin, by wzmogły starania o uczciwe i wolne wybory oraz o nietoksyczne środowisko do prowadzenia kampanii w internecie i poza nim; ubolewa z związku z tym, że władze Filipin nie zwróciły się do UE o przeprowadzenie misji obserwacji wyborów; wzywa rząd Filipin, by zapewnił bezpieczną, wolną i uczciwą kampanię wyborczą oraz by podjął środki dające wszystkim dostęp do zasobów wyborczych; apeluje do delegatury UE i przedstawicielstw państw członkowskich UE o poparcie wysłania na Filipiny międzynarodowej misji obserwacji wyborów, o pełne wsparcie dla niezależnych lokalnych obserwatorów wyborów, o regularne spotkania się z nimi oraz o ścisłe monitorowanie wszelkich incydentów zgłoszonych podczas kampanii wyborczej, w tym o omawianie ich bezpośrednio z władzami filipińskimi;
  20. ubolewa, że pogarsza się stan praw człowieka na Filipinach pod rządami prezydenta Duterte, i ma nadzieję, że wolne i uczciwe wybory doprowadzą do powstania nowego demokratycznego rządu, który będzie bronił praw człowieka, prowadził dochodzenia i sankcjonował przeszłe przypadki łamania praw człowieka oraz ponownie przystąpi do statutu rzymskiego;
  21. wzywa Komisję, by w systemie GSP+ ustaliła jednoznaczne, publiczne i określone w czasie punkty odniesienia dotyczące wypełniania przez Filipiny zobowiązań w zakresie praw człowieka, i zdecydowanie ponawia apel do Komisji o natychmiastowe wszczęcie procedury mogącej doprowadzić do tymczasowego wycofania preferencji GSP+, jeżeli sytuacja nie poprawi się wyraźnie, a władze filipińskie nie wykażą się gotowością do współpracy;
  22. ponownie wzywa wiceprzewodniczącego Komisji/ wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, by uważnie śledził sytuację na Filipinach oraz składał Parlamentowi Europejskiemu regularne sprawozdania;
  23. apeluje do państw członkowskich, by powstrzymały się od wszelkiego wywozu broni, technologii inwigilacji i innego sprzętu, który władze filipińskie mogą wykorzystać do represji w kraju;
  24. wzywa delegaturę UE i przedstawicielstwa państw członkowskich w tym kraju, by priorytetowo potraktowały wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego oraz by sięgnęły po wszelkie dostępne instrumenty pozwalające zwiększyć wsparcie dla pracy obrońców praw człowieka i środowiska;
  25. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącemu Komisji/ wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządów państw członkowskich, prezydentowi, rządowi i Kongresowi Filipin, rządów państw członkowskich Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka, sekretarzowi generalnemu ONZ oraz sekretarzowi generalnemu ASEAN.
-